

Geachte luitenant-generaal (*Marc Compemol, Vleugeladjutant en vertegenwoordiger van de Koning*),

Geachte staatssecretaris (*Servais Verherstraeten*),

Vrienden en sympathisanten,

Dames en vooral heren,

Denkt u weleens met heimwee terug aan de drill, de manoevers en brullende sergeanten? Aan de tijd van het cachot en eervolle titels als 'bleuke' of 'boeffe'? Stuk voor stuk herinneren ze aan straffe verhalen en grappige anekdotes tijdens de verplichte legerdienst die ook u wellicht nog met glans heeft doorstaan. Voor vele generaties mannen stond inlijving in 'den troep' dan ook gelijk aan een onvergetelijke tijd. Vijftig jaar lang kwamen bijna twee miljoen cadetten van alle standen, opleidingsniveaus en uit alle uithoeken van het land, elkaar tegen in het leger. Ze leerden er vrijheid, discipline en kameraadschap kennen. Ze werden er échte mannen met een geweer én een tandenborstel in de aanslag, ideaal om de kazernetegels schoon te maken. Ze dronken er hun eerste pinten, kregen de smaak van de liefde te pakken en maakten er vrienden voor het leven. Voor anderen was deze harde leerschool dan weer de hel. Of ze zich nu te pletter verveelden, in de modder ploeterden of zelfs naar een echte oorlog trokken: weinig miliciens zijn onveranderd uit de legerdienst gekomen. Heel wat mannen uit onze provincie plukten de vruchten van die harde leerschool in deze voormalige kazerne, de 'Cirque' Majoor Blairon. Het is een haast mythische plek met een nog bewogener geschiedenis en verdient daarom terecht een overzichtstentoonstelling.

Bijna twintig jaar na de opschorting van de legerdienst, is de provincie blij dat ze nog steeds kan rekenen op de inzet en deskundigheid van beroepsmilitairen van het provinciaal commando. Dat is vooral zichtbaar wanneer Defensie in het raam van haar veiligheidsopdracht militaire middelen inzet tijdens een provinciale rampenfase. Zo weet ik dat ik in geval van een calamiteit of ramp binnen discipline vier steevast een beroep kan doen op provinciecommandant Paul Haccuria en zijn team om zandzakjes, dekens en voedsel aan de bevolking te bezorgen of hen te evacueren uit overstromingsgebied. Dit uiteraard wanneer de civiele middelen uitgeput of ontoereikend blijken. Protocolakkoorden maken het bovendien mogelijk om in noodsituaties specifieke militaire hulpmiddelen zoals de ontmijningsdienst of de Search and Rescue-helikopters in te zetten. Het meeste recente akkoord kwam er bovendien in de nasleep van de zware brand op de Kalmthoutse Heide, nu drie jaar geleden. Voortaan zal het leger ook militaire helikopters kunnen inschakelen bij toekomstige zware bos- en heidebranden.

Maar het leger doet meer dan louter hulp bieden in tijden van nood. Daaruit blijkt nog maar eens hun noodzakelijke rol. Provinciale eenheden zijn een belangrijke economische troef voor onze regio. Hun aanwezigheid creëert werkgelegenheid en extra koopkracht. Bovendien zijn het geboren netwerkers: zo onderhouden ze goede contacten met de lokale besturen, de autoriteiten en de bevolking wat uitmondt in goed nabuurschap en wederzijdse ondersteuning. Verder levert het leger een belangrijke bijdrage aan allerlei herdenkingsplechtigheden uit de vaderlandse geschiedenis.

Tijdens dit cruciale herdenkingsjaar van WOI en dankzij de heropbouw van de symbolische Pontonbrug over de Schelde werken onze troepen zich extra in de kijker. Het provinciecommando heeft ook het hart op de juiste plaats. Sociaal zwakkeren in onze samenleving en verenigingen kunnen stevast rekenen op hun onvoorwaardelijke steun en engagement tijdens het jaarlijkse Lenteconcert van het Provinciaal commando.

De publieke opinie bestempelt de provincie en het leger vaak ten onrechte als overbodige en dure organisaties. Dat is bijzonder jammer want zowel onze provinciale ambtenaren als militairen werken hard, leveren puik werk en vervullen wel degelijk een noodzakelijke rol. Zo is de provinciale schaalgrootte ideaal om de wat vergeten band tussen Leger en Natie aan te halen door de burgers in contact te brengen met Defensie en haar talrijke, waardevolle initiatieven. Dankzij de steun van Defensie aan jeugdbewegingen wakkert ze de interesse voor het beroep bij jongeren aan door hen te informeren over toekomstige carrièremogelijkheden. En ook op het vlak van vredeseducatie is de rol van het leger onontbeerlijk zo niet cruciaal: zeker nu de generatie die de gruwel van de oorlog aan den lijve meemaakte, zo goed als verdwenen is. Door de herinnering aan het verleden levendig te houden, voorkomen we dat de huidige generatie jongeren dezelfde misstappen opnieuw begaat. Ik hoop het vurig samen met u en wens mijn steun en bewondering uit te drukken aan de talrijke collega's hier aanwezig voor wie dit streven een dagelijkse, permanente opdracht blijft.

Het organisatiecomité van deze tentoonstelling en in het bijzonder Marcel De Wilde en Jef Van Otten wil ik feliciteren voor hun inspanningen en wens ik een talrijke opkomst toe. Mijmerend bij het rijk gedocumenteerde archiefmateriaal kunnen bezoekers hier kennismaken met de rijke geschiedenis van deze unieke site waarin ook de provincie Antwerpen ongeveer tien jaar geleden nog enthousiast investeerde.